

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

بسمه تعالیٰ

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - وزارت کشور
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۴/۱۵ به پیشنهاد شماره ۶۲/۲۶۶۲۵ مورخ ۱۴۰۱/۲/۱۷ وزارت امور اقتصادی و دارایی (با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) به استناد جزء (۹) بند (د) تبصره (۱۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، آیین نامه اجرایی تبصره یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی تبصره (۱۶) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور.

۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۳- مؤسسه اعتباری: کلیه بانک‌های دولتی و غیردولتی که به موجب قانون یا مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارند.

ماده ۲- بانک مرکزی مکلف است از محل صدرصد (۱۰۰٪) مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه و پنجاه درصد (۵۰٪) سپرده‌های قرض‌الحسنه جاری شبکه بانکی، تسهیلات موضوع بند (الف) تبصره (۱۶) قانون را با اولویت نخست از طریق مؤسسات اعتباری تأمین کند.

ماده ۳- مؤسسات اعتباری موظفند برای هریک از زوج‌هایی که تاریخ ازدواج آنها بعد از ۱۳۹۷/۱/۱ است، تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به مبلغ یک میلیارد و دویست میلیون (۱۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۱) ریال و با دوره بازپرداخت ده ساله پرداخت نماید. تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج برای زوج‌های زیر بیست و پنج سال و زوج‌های زیر بیست و سه سال یک میلیارد و پانصد میلیون (۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۱) ریال تعیین می‌شود.

تبصره ۱- افرادی که در زمان درخواست تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج، بیش از ۵۰ سال سن داشته باشند، مشمول دریافت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج نمی‌شوند.

تبصره ۲- در صورتی که مشخص شود (به تشخیص بانک مرکزی)، فردی نسبت به خرید و فروش تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج اقدام می‌نماید، کلیه حساب‌های بانکی وی مسدود می‌شود. بانک مرکزی (تعاونی فناوری‌های نوین بانک مرکزی) مکلف است گردش ریال تسهیلات مذکور را رصد نموده و در صورتی که تشخیص دهد حساب شناسایی شده برای خرید و فروش تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به کار رفته یا

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه حیثت وزیران

می‌رود، با اخذ مجوز از مراجع ذی‌ربط نسبت به مسدود سازی کلیه حساب‌های بانکی فرد مذبور در شبکه بانکی اقدام نماید.

ماده ۴ - مؤسسه اعتباری موظف است تسهیلات موضوع بند (الف) تبصره (۱۶) قانون را با اعتبار سنجی متقارضیان و با اخذ سفته از متقارضی و یا یک ضامن معتبر انجام دهد.

ماده ۵ - مسئولیت حسن اجرای حکم بند (الف) تبصره (۱۶) قانون به عهده بانک مرکزی و مؤسسه اعتباری و کلیه مدیران و کارکنان ذی‌ربط است. عدم اجرا یا تأخیر در پرداخت تسهیلات تخلف محسوب و قابل پیگیری در مراجع ذی صلاح است.

ماده ۶ - مؤسسه اعتباری موظف است گزارش اجرای جزء (۱) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون را به صورت ماهانه و منظم به تفکیک تعداد تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج پرداخت شده و تعداد افراد در نوبت دریافت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج به بانک مرکزی منعکس و عملکرد مربوطه را در تاریخی خود به منظور اطلاع‌رسانی به عموم مردم منتشر نماید.

ماده ۷ - بانک مرکزی از طریق مؤسسه اعتباری به منظور حمایت از فرزندآوری و مطابق جزء (۲) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون، نسبت به پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری به مشمولان اقدام نماید.

ماده ۸ - بانک مرکزی موظف است حداقل یک ماه پس از ابلاغ این آیینه نامه به منظور تحقق جزء (۲) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون، نسبت به استقرار سامانه‌ای برای ثبت نام متقارضیان و مدیریت فرآیند پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری اقدام نماید. سازمان ثبت احوال کشور نیز موظف است همکاری کامل را برای تحقق این ماده به عمل آورد.

ماده ۹ - بانک مرکزی موظف است از طریق مؤسسه اعتباری در سقف منابع مربوط تسهیلات قرض‌الحسنه و دیعه مسکن یا خرید یا ساخت مسکن (بنا به درخواست سرپرست خانواده) با باز پرداخت حداقل بیست ساله، برای خانواده‌های فاقد مسکن که در سال ۱۳۹۹ به بعد، صاحب فرزند سوم یا بیشتر شده یا می‌شوند پرداخت نماید. سقف فردی تسهیلات یاد شده برای هر خانواده، مبلغ دو میلیارد (۲۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال تعیین می‌شود).

ماده ۱۰ - بانک مرکزی موظف است از طریق مؤسسه اعتباری نسبت به اختصاص مبلغ سی هزار میلیارد (۳۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال از منابع بند (الف) تبصره (۱۶) قانون برای تامین جهیزیه کالای ایرانی با معرفی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) اقدام نماید. سقف فردی تسهیلات جزء (۴) بند (الف) تبصره (۱۶) قانون به متقارضیان، مبلغ یک میلیارد و دویست میلیون (۱،۰۰۰،۰۰۰،۲۰۰ ریال و زوج‌های زیر بیست و پنج سال و زوجه‌های زیر بیست و سه سال مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون (۱،۰۰۰،۰۰۰،۵۰۰ ریال تعیین می‌شود. ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) موظف است حداقل یک ماه پس از ابلاغ این آیینه نامه نسبت به انعقاد قرارداد عاملیت با مؤسسه اعتباری برای پرداخت تسهیلات موضوع این ماده، اقدام نماید.

تیس جہور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره- متقاضیانی که از تسهیلات قرض الحسنه ازدواج استفاده نکرده باشند در اولویت دریافت تسهیلات موضوع این ماده قرار می‌گیرند.

۲- به منظور کمک به توسعه اشتغال دانش بنیان و صنایع خلاق، موضوع بخش دوم جزء (۱) بند (ب) تبصره (۱۶) قانون، تسهیلات قرض الحسنه توسط مؤسسات اعتباری و با معرفی صندوق نوآوری و شکوفایی به شرکت های، دانش بنیان، با اولویت مناطق محروم به شرح زیر پرداخت می شود:

الف - به منظور ایجاد و تثبیت اشتغال در شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق از طریق توسعه محصولات نوآورانه و عرضه آن‌ها به بازار، مبلغ سی و پنج هزار میلیارد (۳۵۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال از منابع مندرج در بخش دوم جزء (۱) بند (ب) تبصره (۱۶) قانون، صرف اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه به شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق، با سقف مصوب وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق نوآوری و شکوفایی و با دوره باز پرداخت حداقل (۳۶) ماهه می‌شود.

ب - در راستای حمایت از توسعه اشتغال در شرکت‌های نوآور (استارت‌آپی)، فناور، دانش‌بنیان و خلاق از طریق توسعه نظام اختصاصی تامین مالی نوآوری، مبلغ پانزده هزار میلیارد (۱۵۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال) از منابع مندرج در بخش دوم جزء (۱۶) بند (ب) تبصره (۱۶) قانون، صرف اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه به صندوق‌های پژوهش و فناوری با سقف مصوب وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق نوآوری و شکوفایی و دوره بازیورداخت حداقل (۶۰) ماهه می‌شود.

پ - صندوق نوآوری و شکوفایی پس از ارزیابی درخواست‌های متقاضیان تسهیلات و تعیین مبلغ (تا سقف مصوب وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق نوآوری و شکوفایی) و جزئیات مربوط به تسهیلات هر متقاضی، نسبت به معرفی به مؤسسات اعتباری اقدام می‌کند.

ت - بررسی و تأیید توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح‌ها بر عهده مؤسسه اعتباری می‌باشد.
تبصره ۱- تسهیلات تا سقف یک میلیارد (۱۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال با اعتبار سنگی متقاضی
و یک ضامن معتبر قابل پرداخت خواهد بود.

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۲ - بانک مرکزی شرایط اعتبار سنجی مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور را به مؤسسات اعتباری ابلاغ می‌نماید.

تبصره ۳ - عدم اجرا یا تأخیر در پرداخت تسهیلات جزء (۱) بند (ب) تبصره (۱۶) قانون، تخلف محسوب شده و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است فهرست متخلوفان را به سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات کشور ارسال نماید.

تبصره ۴ - اعطای تسهیلات به کارآفرینان اجتماعی، تسهیلگران اشتغال، پشتیبان‌های مشاغل خرد و خانگی و کارفرمایان طرح‌های مددجویی مجاز خواهد بود.

ماده ۱۲ - مبلغ ششصد و بیست هزار میلیارد (۶۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به استان‌ها و شهرستان‌ها بر اساس شاخص‌های جمعیت و نرخ بیکاری که توسط شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان مهندسی بر سند آمایش استان‌ها مطابق سیاست‌گذاری و نظارت کارگروهی مشکل از وزارت امور اقتصادی و دارایی (دبیر)، وزارت‌خانه‌های کشور، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور مشخص می‌شود با اولویت مناطق محروم و حاشیه‌نشین، فعالیت‌های خلاق و دانش بنیان و تعاونی‌ها به شرح جدول پیوست اختصاص می‌یابد:

۱ - شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موظف است حداقل ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه مناسب با توانمندی‌های نهادهای ذی‌ربط (ستاد اجرائی فرمان حضرت امام (ره) (بنیاد برکت)، بنیاد مستضعفان، سازمان بسیج سازندگی، سازمان بسیج مستضعفین، سپاه، ارتش، آستان قدس رضوی، بنیاد شهید و امور ایثارگران و سایر سازمان‌ها) نسبت به تخصیص اعتبارات موضوع این ماده اقدام نماید.

تبصره - حداقل سی درصد (۳۰٪) منابع اختصاص یافته به هر استان در راستای حفظ و پایدارسازی اشتغال و ده درصد (۱۰٪) از منابع مورد نظر در جهت اجرای بند (پ) ماده (۸۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب سقف‌های موجود مصوب شورای پول و اعتبار و رعایت ضوابط و مقررات بانکی، تخصیص می‌یابد.

۲ - معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور فهرست اولویت رسته فعالیت‌ها برای مناطق روستایی و حاشیه‌نشین را در اختیار شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان قرار دهد.

۳ - سقف فردی تسهیلات موضوع این آیین‌نامه با رعایت قوانین مربوط به مشمولین نهادهای حمایتی و روستایی بر اساس مصوبات شورای پول و اعتبار تعیین خواهد شد.

۴ - کلیه نهادهای دستگاه‌های متولی ایجاد اشتغال مندرج در بند (ب) تبصره (۱۶) قانون نظیر ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، کمیته امداد امام خمینی (ره) و وزارت‌خانه‌های مربوط موظفند مشخصات اشتغال ایجاد شده از قبیل شناسه (کد) ملی شاغلین، رسته فعالیت و سایر مشخصات که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مشخص می‌شود در سامانه ناظر وزارت یادشده درج نمایند. تداوم تخصیص تسهیلات اشتغال‌زاگی مندرج در این بند توسط شبکه بانکی منوط به درج اطلاعات موضوع و تأیید وزارت مزبور است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۵۵۹۹۳۸۱۶۰۴۱۶

شماره...
تاریخ...
۱۴۰۱/۰۱/۲۹

تبصره ۱- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است زیر ساخت‌های لازم برای تبادل اطلاعات دستگاه‌ها، نهادها و مؤسسات اعتباری از طریق تبادل اطلاعات الکترونیک (وب سرویس) فراهم نماید.

تبصره ۲- کلیه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری پس از فراهم شدن امکان ارتباط با سامانه ناظر موظفند اطلاعات تسهیلات پرداختی به متقاضیان را در سامانه ناظر ثبت نمایند.

تبصره ۳- در رابطه با زنان سرپرست خانوار، دسترسی به اطلاعات مربوط در سامانه یادشده برای معاونت رییس جمهور در امور زنان و خانواده فراهم شود.

ماده ۱۳- متقاضیانی که در سال جاری از تسهیلات بند (ب) تبصره (۱۶) قانون استفاده نمایند، امکان استفاده از تسهیلات موضوع بند (الف) تبصره (۱۸) قانون را نخواهند داشت.

ماده ۱۴- سقف فردی تسهیلات موضوع جزء (۱) بند (ج) قانون، دو میلیارد و پانصد میلیون (۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال با رعایت بند (ی) تبصره (۷) قانون تعیین می‌شود و دوره بازپرداخت تسهیلات موضوع این ماده (۵) سال می‌باشد.

تبصره- اقدامات لازم درخصوص سایر اجزای بند (ج) تبصره (۱۶) قانون، در چهارچوب قانون صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۵- در سال ۱۴۰۱ مؤسسه اعتباری مجاز است در راستای تسهیلت خرد از شبکه بانکی نسبت به توثیق اوراق بهادر نظیر سهام، اوراق مالی اسلامی، واحدهای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس اقدام نمایند.

تبصره ۱- سازمان بورس و اوراق بهادر موظف است حداکثر تا پایان خرداد ماه سال جاری تمهیدات لازم را برای توثیق برخط اوراق بهادر برای مؤسسه اعتباری فراهم نماید.

تبصره ۲- احراز هویت متقاضیان موضوع این ماده به صورت غیرحضوری و در چارچوب دستورالعمل "حدود و چگونگی ارایه غیرحضوری خدمات پایه به ارباب رجوع در بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی" مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۲۴ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۶- در اجرای جزء (۶) بند (د) تبصره (۱۶) قانون، سازمان بسیج مستضعفین موظف است نسبت به معرفی افراد واجد شرایط برای دریافت تسهیلات موضوع جزء یادشده اقدام نمایند. مؤسسه اعتباری نیز موظف است پس از بررسی اهلیت متقاضیان نسبت به اعطای تسهیلات موضوع جزء یادشده اقدام نماید.

تبصره- تعیین روستاهای افراد واجد شرایط و فرآیند اجرا مطابق با برنامه اعلامی معاونت توسعه روستایی و وزارت نیرو صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۷- در اجرای جزء (۱) بند (ب) قانون، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور ظرف (۱۵) روز لیست سهمیه هر استان را به وزارت کشور اعلام نمایند.

ماده ۱۸- کلیه سهمیه‌های مؤسسه اعتباری، مرتبط با بندوها و اجزا تبصره (۱۶) قانون، توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۹- اجرای این آیین نامه در چارچوب منابع و مصارف بانکها و با رعایت شاخص های نقدینگی و عدم رشد پایه پولی قابل اقدام خواهد بود.

ماده ۲۰- بانک مرکزی موظف است گزارش عملکرد این تصویب نامه را در مقاطع زمانی سه ماهه به وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارسال نماید.

محمد مختاری
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت خانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.